

ĐỀ THI HỌC KÌ I:

ĐỀ SỐ 9

MÔN: TOÁN - LỚP 9

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

Đề bài

Phần I: Trắc nghiệm (2 điểm)

Hãy chọn chữ cái đứng trước câu trả lời đúng cho các câu hỏi sau:

Câu 1 : Điều kiện để biểu thức $A = \frac{2017}{\sqrt{x}-1}$ xác định là:

- A. $x > 0$
- B. $x > 1$
- C. $x > 0, x \neq 1$
- D. $x \geq 0, x \neq 1$

Câu 2 : Cho $\sqrt{x-1} = 2$, giá trị của x là:

- A. -3
- B. 3
- C. -1
- D. 5

Câu 3 : Cho biểu thức $P = \frac{5a}{32} \cdot \sqrt{2a} \cdot 5$ với $a \geq 0$, kết quả thu gọn của P là:

- A. $\frac{\sqrt{a}}{16}$
- B. $\frac{a}{4}$
- C. $\frac{a}{16}$
- D. $\frac{\sqrt{a}}{4}$

Câu 4 : Trong các hàm số dưới đây, hàm số bậc nhất có đồ thị đi qua điểm $A(1;4)$ là:

- A. $y = x^2 + 3$
- B. $y = x - 3$
- C. $y = 4x$
- D. $y = 4 - x$

Câu 5 : Cho 2 đường thẳng $(d_1): y = (m^2 + 1)x + 2$ và $(d_2): y = 5x + m$. Hai đường thẳng đó trùng nhau khi:

- A. $m = \pm 2$
- B. $m = 2$

C. $m = -2$ D. $m \neq \pm 2$

Câu 6 : Cho tam giác ABC vuông tại A . Trong các hệ thức sau, hệ thức đúng là:

A. $\sin C = \frac{BC}{AC}$

B. $\cos C = \frac{BC}{AC}$

C. $\tan C = \frac{AB}{AC}$

D. $\cot C = \frac{AB}{AC}$

Câu 7 : Cho hai điểm phân biệt A, B . Số đường thẳng đi qua hai điểm A, B là:

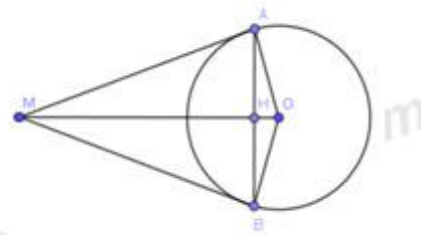
A.0   B.1

C.2   D.Vô số

Câu 8 : Cho hình vẽ, MA và MB là hai tiếp tuyến của đường tròn $(O, 3cm)$, $MA = 4cm$. Độ dài đoạn thẳng AB là:

A.4,8cm   B.2,4cm

C.1,2cm   D.9,6cm

Phần II. Tự luận (8 điểm)

Câu 1: (2 điểm)

Cho hai biểu thức $A = \frac{\sqrt{x}-5}{\sqrt{x}}$ và $B = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-5} - \frac{3\sqrt{x}}{x-25}$ với $x > 0, x \neq 25$.

a) Tính giá trị biểu thức A khi $x = 81$.

b) Cho $P = A.B$, chứng minh rằng $P = \frac{\sqrt{x}+2}{\sqrt{x}+5}$

c) So sánh P và P^2 .

Câu 2: (2 điểm)

Cho hàm số $y = (m+2)x + 2m^2 + 1$ (m là tham số)

a) Vẽ đồ thị hàm số trên khi $m = -1$.

b) Tìm m để hai đường thẳng $(d) y = (m + 2)x + 2m^2 + 1$ và $(d'): y = 3x + 3$ cắt nhau tại một điểm trên trục tung.

Câu 3: (3,5 điểm)

Cho đường tròn (O) đường kính AB và điểm C thuộc đường tròn (O) (C khác A và B) sao cho $AC > BC$. Qua O vẽ đường thẳng vuông góc với dây cung AC tại H . Tiếp tuyến tại A của đường tròn (O) cắt OH tại D . Đoạn thẳng DB cắt đường tròn (O) tại E .

a) Chứng minh $HA = HC, \angle DCO = 90^\circ$

b) Chứng minh rằng $DH \cdot DO = DE \cdot DB$

c) Trên tia đối của tia EA lấy điểm F sao cho E là trung điểm cạnh AF . Từ F vẽ đường thẳng vuông góc với đường thẳng AD tại K . Đoạn thẳng FK cắt đường thẳng BC tại M . Chứng minh $MK = MF$.

Câu 4: (0,5 điểm)

Cho các số dương x, y thỏa mãn $x + y \leq \frac{4}{3}$. Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức

$$S = x + y + \frac{3}{4x} + \frac{3}{4y}$$

LG trắc nghiệm

Giải chi tiết:

Phần I:

1D	2D	3B	4C
5B	6C	7B	8A

LG bài 1

Giải chi tiết:

Câu 1: Cho hai biểu thức $A = \frac{\sqrt{x} - 5}{\sqrt{x}}$ và $B = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} - 5} - \frac{3\sqrt{x}}{x - 25}$ với $x > 0, x \neq 25$.

a) Tính giá trị biểu thức A khi $x = 81$.

Với $x = 81$ ta có $A = \frac{\sqrt{81} - 5}{\sqrt{81}} = \frac{9 - 5}{9} = \frac{4}{9}$.

Vậy với $x = 81$ ta có $A = \frac{4}{9}$. b) Cho $P = A \cdot B$, chứng minh rằng $P = \frac{\sqrt{x} + 2}{\sqrt{x} + 5}$

$$B = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-5} - \frac{3\sqrt{x}}{x-25} = \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}+5)}{(\sqrt{x}-5)(\sqrt{x}+5)} - \frac{3\sqrt{x}}{(\sqrt{x}-5)(\sqrt{x}+5)} = \frac{x+5\sqrt{x}-3\sqrt{x}}{(\sqrt{x}-5)(\sqrt{x}+5)} = \frac{x-2\sqrt{x}}{(\sqrt{x}-5)(\sqrt{x}+5)}$$

$$\text{Xét } P = A.B = \frac{\sqrt{x}-5}{\sqrt{x}} \cdot \frac{x+2\sqrt{x}}{(\sqrt{x}-5)(\sqrt{x}+5)} = \frac{\sqrt{x}-5}{\sqrt{x}} \cdot \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}+2)}{(\sqrt{x}+5)(\sqrt{x}-5)} = \frac{\sqrt{x}+2}{\sqrt{x}+5}$$

$$\text{Vậy } P = \frac{\sqrt{x}+2}{\sqrt{x}+5}$$

c) **Sosánh P và P².**

Xét hiệu $P - P^2 = P(1 - P)$.

$$\text{Nhận thấy: } \begin{cases} \sqrt{x}+2 > 0 \forall x > 0 \\ \sqrt{x}+5 > 0 \forall x > 0 \end{cases} \Rightarrow$$

$$\frac{\sqrt{x}+2}{\sqrt{x}+5} > 0 \forall x > 0 \Rightarrow P > 0 \forall x > 0$$

$$\text{Xét } 1 - P = 1 - \frac{\sqrt{x}+2}{\sqrt{x}+5} = \frac{\sqrt{x}+5 - (\sqrt{x}+2)}{\sqrt{x}+5} = \frac{3}{\sqrt{x}+5}$$

$$\text{Vì } \sqrt{x}+5 > 0 \forall x > 0$$

$$\Rightarrow \frac{3}{\sqrt{x}+5} > 0 \forall x > 0 \Rightarrow 1 - P > 0 \forall x > 0$$

$$\Rightarrow P(1 - P) > 0 \forall x > 0 \Rightarrow P - P^2 > 0 \forall x > 0 \Rightarrow P > P^2 \forall x > 0.$$

Vậy $P > P^2$ với mọi x thỏa mãn ĐKXD.

LG bài 2

Giải chi tiết:

Câu 2:

Cho hàm số $y = (m+2)x + 2m^2 + 1$ (m là tham số)

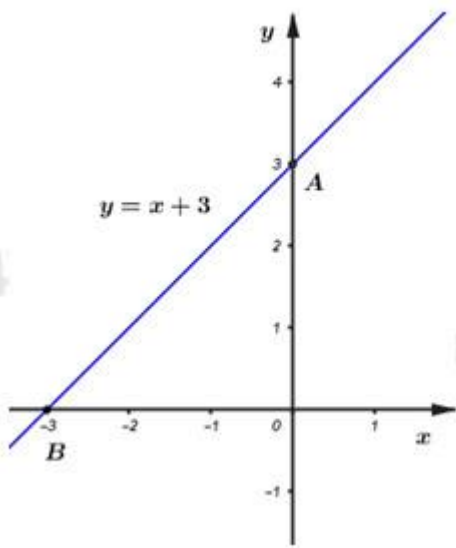
a) **Vẽ đồ thị hàm số trên khi** $m = -1$.

Với $m = -1$ ta có hàm số có dạng: $y = x + 3$

Chọn $x = 0 \Rightarrow y = 3 \Rightarrow A(0; 3)$ thuộc đồ thị hàm số

Chọn $y = 0 \Rightarrow x + 3 = 0 \Leftrightarrow x = -3 \Rightarrow B(-3; 0)$ thuộc đồ thị hàm số.

Từ đó ta có đồ thị hàm số:

b) Tìm m để hai đường thẳng $(d): y = (m + 2)x + 2m^2 + 1$ và $(d'): y = 3x + 3$ cắt nhau tại một điểm trên trục tung.

Phương trình của trục tung có dạng $x = 0$. Thay $x = 0$ vào hàm số $(d'): y = 3x + 3$ ta có $y = 3$

Suy ra $A(0; 3)$ là giao điểm của $(d'): y = 3x + 3$ và trục tung.

Vì hai đường thẳng $(d): y = (m + 2)x + 2m^2 + 1$ và $(d'): y = 3x + 3$ cắt nhau tại một điểm trên trục tung nên điểm $A(0; 3)$ thuộc đường thẳng $(d): y = (m + 2)x + 2m^2 + 1$

$$\Rightarrow 3 = (m + 2) \cdot 0 + 2m^2 + 1 \Leftrightarrow m^2 = 1 \Leftrightarrow m = \pm 1.$$

Với $m = 1 \Rightarrow y = 3x + 3 \Rightarrow (d)$ trùng với $(d'): y = 3x + 3$ (loại vì nếu hai đường thẳng trùng nhau thì không thể cắt nhau tại 1 điểm)

Với $m = -1 \Rightarrow y = x + 3$ (thỏa mãn)

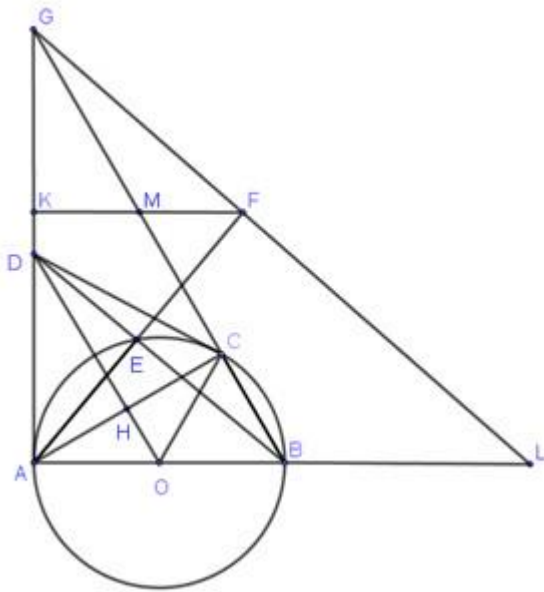
Vậy $m = -1$ là giá trị cần tìm.

LG bài 3

Giải chi tiết:

Câu 3:

Cho đường tròn (O) đường kính AB và điểm C thuộc đường tròn (O) (C khác A và B) sao cho $AC > BC$. Qua O vẽ đường thẳng vuông góc với dây cung AC tại H . Tiếp tuyến tại A của đường tròn (O) cắt OH tại D . Đoạn thẳng DB cắt đường tròn (O) tại E

a) Chứng minh $HA = HC$, $\angle DCO = 90^\circ$

Xét tam giác AOC có: $AO = CO$ (do cùng là bán kính), suy ra tam giác AOC cân tại O

Mà có OH là đường cao ứng với đỉnh O nên OH đồng thời cũng là trung trực của AC

Suy ra $HA = HC$. (đpcm)

Xét tam giác AOC cân tại O có OH là đường cao, suy ra OH đồng thời là đường phân giác

$$\Rightarrow \angle AOH = \angle COH.$$

Xét tam giác DOC và tam giác DOA có:

+) Chung cạnh OD

+) $AO = CO$ (do cùng là bán kính)

+) $\angle AOH = \angle COH$

$\Rightarrow \triangle DOC = \triangle DOA \Rightarrow \angle DCO = \angle DAO = 90^\circ$ (do AD là tiếp tuyến nên $\angle DAO = 90^\circ$)

$$\mathbf{DH \cdot DO = DE \cdot DB}$$

Xét tam giác vuông ADO vuông tại A có AH là đường cao

$$\Rightarrow AD^2 = DH \cdot DO \quad (1)$$

Xét tam giác vuông DAB vuông tại A có AE là đường cao (AE vuông góc với BD do $\angle AEB$ là góc nội tiếp chắn nửa đường tròn)

$$\Rightarrow AD^2 = DE \cdot DB \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra $DH \cdot DO = DE \cdot DB$ (= AD^2) (đpcm)

c) Kéo dài BM cắt AD tại G , GF cắt AB tại L

Xét tam giác ABG có:

$$DO // BG (\perp AC)$$

$$OA = OB (= R)$$

$$\Rightarrow AD = DG \text{ (tính chất đường trung bình)}$$

Xét tam giác GFA có:

$$+) D \text{ là trung điểm của } AG \text{ (do } AD = DG)$$

$$+) E \text{ là trung điểm của } AF \text{ (giả thiết)}$$

$$\Rightarrow DE \text{ song song với } GF \text{ (tính chất đường trung bình)}$$

Xét tam giác GAL có:

$$+) D \text{ là trung điểm } AG \text{ (do } AD = DG)$$

$$+) DB \text{ song song với } GL \text{ (do } DE \text{ song song với } GF)$$

$$\text{Suy ra } B \text{ là trung điểm của } AL \text{ (tính chất đường trung bình), suy ra } AB = \frac{1}{2} AL$$

$$\text{Ta có: } KM // AI \Rightarrow \frac{KM}{AB} = \frac{KG}{AG} \text{ (Định lí Talet)}$$

$$+) \frac{KF}{AL} = \frac{GK}{AG}$$

$$+) \frac{KM}{AB} = \frac{KF}{AL}. \text{ Mà có } AB = \frac{1}{2} AL \text{ (cmt)} \Rightarrow KM = \frac{1}{2} KF \Rightarrow MF = KF - KM = KF - \frac{1}{2} KF = \frac{1}{2} KF \Rightarrow KF = KM \text{ (đpcm).}$$

LG bài 4

Giải chi tiết:

Cho các số dương x, y thỏa mãn $x + y \leq \frac{4}{3}$. Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $S = x + y + \frac{3}{4x} + \frac{3}{4y}$

$$\text{Ta có: } S = \left(x + \frac{4}{9x}\right) + \left(y + \frac{4}{9y}\right) + \frac{11}{36} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y}\right).$$

Áp dụng bất đẳng thức Co-si có:

$$+) x + \frac{4}{9x} \geq 2\sqrt{x \cdot \frac{4}{9x}} = 2\sqrt{\frac{4}{9}} = \frac{4}{3}$$

$$+) y + \frac{4}{9y} \geq 2\sqrt{y \cdot \frac{4}{9y}} = 2\sqrt{\frac{4}{9}} = \frac{4}{3}$$

Chứng minh bất đẳng thức phụ:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \geq \frac{4}{x+y} \Leftrightarrow \frac{x+y}{xy} \geq \frac{4}{x+y} \Leftrightarrow (x+y)^2 \geq 4xy \Leftrightarrow (x-y)^2 \geq 0 \text{ (luôn đúng)}$$

Áp dụng bất đẳng thức phụ trên có: $\frac{11}{36} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \right) \geq \frac{11}{36} \cdot \frac{4}{x+y}$

Mà có $x+y \leq \frac{4}{3} \Rightarrow \frac{11}{36} \cdot \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \right) \geq \frac{11}{36} \cdot \frac{4}{x+y} \geq \frac{11}{36} \cdot \frac{4}{\frac{4}{3}} = \frac{11}{12}$.

$$\Rightarrow S = \left(x + \frac{4}{9x} \right) + \left(y + \frac{4}{9y} \right) + \frac{11}{36} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \right) \geq \frac{4}{3} + \frac{4}{3} + \frac{11}{12} = \frac{43}{12}$$

Dấu “=” xảy ra $\Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{4}{9x} \\ y = \frac{4}{9y} \\ x+y = \frac{4}{3} \\ x=y \end{cases} \Leftrightarrow x=y=\frac{2}{3}$

Vậy giá trị nhỏ nhất của biểu thức là $\frac{43}{12}$ khi $x=y=\frac{2}{3}$.